

Chuyên đề
Y HỌC SINH SẢN

HỘI NỘI TIẾT SINH SẢN VÀ VÔ SINH TP. HỒ CHÍ MINH • TẬP 45 - THÁNG 02/2018

**CÁC BIỆN PHÁP
NGỪA THAI SỬ DỤNG NỘI TIẾT**

NHÀ XUẤT BẢN PHƯƠNG ĐÔNG

MỤC LỤC Y HỌC SINH SẢN TẬP 45

CÁC BIỆN PHÁP NGỪA THAI SỬ DỤNG NỘI TIẾT

- 06 < Tránh thai nội tiết trong thời kỳ hậu sản
Nguyễn Hà Ngọc Thiên Thanh, Thân Trọng Thạch
- 10 < Dụng cụ tử cung chứa levonorgestrel
Triệu Thị Thanh Tuyền, Huỳnh Hoàng Mi
- 16 < Sử dụng thuốc nội tiết ngừa thai ở phụ nữ hội chứng buồng trứng đa nang
Nguyễn Khánh Linh
- 20 < Các biện pháp tránh thai cho phụ nữ tiền mãn kinh
Nguyễn Hữu Nghị
- 24 < Điều hòa chọn lọc thụ thể progesterone - ứng dụng tránh thai khẩn cấp
Võ Thị Thành
- 27 < Thuốc ngừa thai và dự trữ buồng trứng
Lê Thị Ngân Tâm
- 31 < Hiệu quả khác của thuốc ngừa thai
Trần Thế Hùng
- 33 < Ngừa thai nam bằng hormone
Nguyễn Văn Học
- 36 < Ối vỡ – Khởi phát chuyển dạ hay chờ đợi?
Lê Hồng Cẩm
- 42 < Cập nhật các phương pháp giảm thiểu nguy cơ nhiễm trùng vết mổ lấy thai
Bùi Chí Thương
- 47 < Chiến thuật phòng ngừa lây truyền viêm gan siêu vi B từ mẹ sang con
Phan Thị Mai Hoa
- 51 < Cập nhật về vai trò của aspirin trong dự phòng tiền sản giật
Bùi Quang Trung
- 56 < Vai trò của cộng hưởng từ trong chẩn đoán nhau cài răng lược
Nguyễn Thu Thủy
- 59 < Cập nhật khuyến cáo về tầm soát và dự phòng nhiễm khuẩn sơ sinh sớm do liên cầu khuẩn beta tan huyết nhóm B
Nguyễn Mai An, Phạm Thị Minh Trang
- 63 < Thuật ngữ phân loại và chẩn đoán thai ngoài tử cung
Lê Tiểu My
- 69 < Khuyến cáo về tầm soát ung thư vú ở những phụ nữ có nguy cơ (ACOG)
Phan Hà Minh Hạnh
- 75 < Tổng quan tầm soát ung thư vú ở phụ nữ từ 40 tuổi trở lên
Hồ Hoàng Thảo Quyên
- 79 < Hiếm muộn và u lạc nội mạc tử cung
Hồ Mạnh Tường
- 81 < Theo bước chân Gemba ở môi trường bệnh viện
Nguyễn Phạm Hoàng Lan
- 83 < Ứng dụng Lean vào y tế
Võ Thị Hà
- JOURNAL CLUB
- 87 < Sử dụng metformin ở nhóm vô sinh nữ có hội chứng buồng trứng đa nang (PCOS)
- 89 < Cập nhật khuyến cáo lâm sàng trong chẩn đoán, điều trị và phòng ngừa băng huyết sau sinh
- 90 < Biện pháp tránh thai tác dụng kéo dài: que cấy và dụng cụ tử cung
- 92 < Vai trò của việc tuân thủ điều trị trong hiệu quả dự phòng tiền sản giật của aspirin liều thấp
- 93 < Lập kế hoạch sinh sản để giảm tỷ lệ mang thai ngoài ý muốn
- 95 < Góc tử cung - cổ tử cung: phương tiện tầm soát mới trên siêu âm giúp tiên đoán khả năng sinh non tự phát
- 96 < TIN ĐÀO TẠO Y KHOA LIÊN TỤC
- 104 < LỊCH HOẠT ĐỘNG ĐÀO TẠO LIÊN TỤC HOSREM

MỜI VIẾT BÀI Y HỌC SINH SẢN

Chuyên đề Y học sinh sản - tập 46: "TĂNG HUYẾT ÁP THAI KỲ"
Tập 46 sẽ xuất bản vào tháng 5/2018. Hạn gửi bài cho tập 45 là 20/02/2018.

Chuyên đề Y học sinh sản - tập 47: "UNG THƯ PHỤ KHOA"
Tập 47 sẽ xuất bản vào tháng 8/2018. Hạn gửi bài cho tập 47 là 20/05/2018.

Tập sách sẽ ưu tiên đăng tải các bài viết thuộc chủ đề như đã nêu ra ở từng tập. Ngoài ra, các bài viết khác trong lĩnh vực sức khỏe sinh sản có nội dung hay, hấp dẫn và mang tính cập nhật thông tin - kiến thức cũng sẽ được lựa chọn. Quy cách: 2.000-3.000 từ, font hệ Unicode (Times New Roman hoặc Arial), bảng biểu rõ ràng, hình ảnh rõ và chất lượng cao, phần tài liệu tham khảo vui lòng trích dẫn ở bài vui lòng đặt trong ngoặc đơn (Tác giả, năm xuất bản), phần tài liệu tham khảo chính ở cuối bài vui lòng chỉ chọn 5-7 tài liệu tham khảo chính (quan trọng hoặc được trích dẫn nhiều nhất toàn bài). Journal club là chuyên mục nhằm giới thiệu đến độc giả các bài báo, đề tài quan trọng xuất hiện trên y văn trong thời gian gần, mang tính cập nhật cao. Quy cách bài cho mục Journal Club: 500-1.000 từ, bảng biểu và hình ảnh minh họa rõ ràng.

Để gửi bài duyệt đăng, vui lòng liên hệ: BS. Huỳnh Thị Tuyết (huynhthituyet@hosrem.vn), văn phòng HOSREM (hosrem@hosrem.vn)
Để gửi trang quảng cáo, vui lòng liên hệ: Anh Bá Đức (ngoduc@hosrem.vn, 0934.024.906).

LẬP KẾ HOẠCH SINH SẢN ĐỂ GIẢM TỶ LỆ MANG THAI NGOÀI Ý MUỐN

Wanda Nicholson. Reproductive Life Planning to Reduce Unintended Pregnancy.
Committee Opinion No. 654, Obstet Gynecol 2016;127:e66–9.

Lê Đình Duy - Bệnh viện Phụ sản - Nhi Đà Nẵng

Trong 6 triệu thai kỳ mỗi năm tại Hoa Kỳ, có 51% trường hợp mang thai ngoài ý muốn. Mang thai ngoài ý muốn có thể đi kèm với trầm cảm, sự gia tăng các nguy cơ bạo lực thể chất đối với phụ nữ mang thai, sự chăm sóc tiền sản muộn và những gánh nặng và gánh nặng tài chính ở các gia đình. Trong 1,1 triệu ca phá thai mỗi năm thì nguyên nhân do mang thai ngoài ý muốn là chủ yếu. Trẻ sơ sinh sinh ra do mang thai ngoài ý muốn có nguy cơ dị tật bẩm sinh, nhẹ cân, sự phát triển tinh thần và thể chất kém trong giai đoạn sớm của trẻ.

Việc lập kế hoạch sinh sản trước khi mang thai đóng vai trò quan trọng trong việc giảm thiểu các ca phá thai do mang thai ngoài ý muốn, bao gồm: mục đích mang thai (có/ không), thời điểm thích hợp, nguồn lực và tài chính của bố mẹ. Nếu không lập kế hoạch cụ thể, không được tiếp cận và tư vấn về việc sử dụng biện pháp tránh thai sẽ dẫn đến nguy cơ mang thai ngoài ý muốn.

NHỮNG SÁNG KIẾN ĐỂ PHÁT HUY KẾ HOẠCH SINH SẢN HIỆU QUẢ

Các bác sĩ thường hạn chế thảo luận về kế hoạch sinh sản đối với các buổi hẹn tư vấn tránh thai cho đối tượng phụ nữ trong độ tuổi sinh sản. Giáo sư Jeanne Conry đã đưa ra chiến dịch “Mọi phụ nữ, mọi thời điểm” (“Every woman, every time”) năm 2013 khuyến khích các nhà lâm sàng tư vấn các lựa chọn sức khỏe sinh sản mỗi khi một người phụ nữ liên hệ với các trung tâm chăm sóc sức khỏe. Mỗi lần gặp bệnh nhân là dịp để giáo dục truyền thông cho bệnh nhân bên cạnh việc khám bệnh để giảm

được việc mang thai ngoài ý muốn sau này, tăng cường sức khỏe người phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ, và cải thiện những kết cục của việc mang thai. Bước đầu tiên trong việc giúp người phụ nữ lên kế hoạch mang thai của họ là phải trả lời được các câu hỏi sau.

Các câu hỏi đánh giá dự định mang thai của phụ nữ – Câu hỏi khóa

- Sang năm, bạn có muốn mang thai không?
- Hiện tại bạn đã có bao nhiêu đứa con?
- Bạn có muốn có thêm con nữa không?
- Bạn muốn có bao nhiêu đứa con và muốn có khi nào?

Sáng kiến câu hỏi khóa (The One Key Question) với nội dung là mỗi bác sĩ bắt đầu cuộc trò chuyện với bệnh nhân là phụ nữ trong độ tuổi 18-50 với câu hỏi “Bạn có muốn mang thai trong năm tới không?”. Nếu câu trả lời “Không”, bác sĩ có thể thảo luận về phương pháp tránh thai bao gồm truyền thông và tư vấn về các lựa chọn biện pháp tránh thai và giúp bệnh nhân đưa ra lựa chọn thích hợp dựa trên tình trạng sức khỏe, giá trị cá nhân và sở thích. Việc tư vấn nên bao gồm chỉ dẫn về việc lựa chọn đúng biện pháp tránh thai và nhu cầu sử dụng lâu dài. Nếu câu trả lời là “Có”, bác sĩ có thể tư vấn trước sinh và thảo luận các thay đổi lối sống tích cực để bệnh nhân có sự chuẩn bị tốt cho việc mang thai trong tương lai. Các câu hỏi nhanh có thể giúp cho bệnh nhân và bác sĩ sản phụ khoa hay các nhân viên chăm sóc sức khỏe khác có thể có được những cuộc thảo luận cởi mở, chân thành về những dự định mang thai hay

tránh thai, về việc thực hiện các biện pháp kế hoạch hóa gia đình tại các cơ sở chăm sóc sức khỏe tư nhân hay công cộng.

SỰ KHÁC BIỆT Ở ĐỐI TƯỢNG MANG THAI NGOÀI Ý MUỐN

Phụ nữ dân tộc thiểu số và phụ nữ có thu nhập thấp thường có khả năng mang thai ngoài ý muốn gấp hai đến ba lần so với phụ nữ da trắng hay phụ nữ có thu nhập cao. Các rào cản về tài chính có thể làm giảm sự tiếp cận và nhu cầu sử dụng các biện pháp tránh thai của người phụ nữ dẫn đến sự chênh lệch chi phí trong việc mang thai ngoài ý muốn và tỉ lệ nạo phá thai. Vì vậy, Bộ Y tế Hoa Kỳ đã khuyến cáo việc giáo dục tư vấn cho bệnh nhân các biện pháp tránh thai xem như là một phần chính của dịch vụ chăm sóc sức khỏe.

PHÁT HUY KIẾN THỨC VỀ TIẾP CẬN VÀ SỬ DỤNG BIỆN PHÁP TRÁNH THAI

Việc tư vấn có thể được thực hiện hiệu quả ở các phòng khám bận rộn và có thể cải thiện kiến thức phụ nữ và cách sử dụng hợp lý các biện pháp tránh thai. Những số liệu về nghiên cứu đã chỉ ra rằng khi các biện pháp tránh thai được cung cấp miễn phí, phụ nữ thường lựa chọn những biện pháp hiệu quả nhất, có tỷ lệ mang thai ngoài ý muốn, sảy thai thấp ở độ tuổi vị thành niên. Hội Sản Phụ khoa Hoa Kỳ ủng hộ sự nỗ lực của các tiểu bang và quốc gia về cải thiện và duy trì tiếp cận với các biện pháp tránh thai và khuyến khích các hội viên ủng hộ sáng kiến trong

cộng đồng của họ để giúp cung cấp sự tiếp cận các biện pháp tránh thai chi phí thấp hay miễn phí.

ĐỀ NGHỊ

Viện Sức khỏe và Con người của Hoa Kỳ đã ban hành “Sức khỏe toàn dân 2020” kêu gọi giảm 10% việc mang thai ngoài ý muốn trong vòng 10 năm tới. Các bác sĩ sản phụ khoa có thể giúp thực hiện mục tiêu này nếu họ:

- Tận dụng mỗi lần thăm khám bệnh nhân để tư vấn và đánh giá những dự định sinh sản tạm thời và lâu dài.
- Khuyến khích mỗi bệnh nhân trong quá trình trò chuyện để họ nói về những dự định mang thai và cung cấp các kiến thức về biện pháp tránh thai dựa trên nhu cầu và sự ưa thích của người phụ nữ
- Thảo luận về các loại biện pháp tránh thai và các rào cản nhận thức về việc tránh thai, và giúp bệnh nhân đưa ra quyết định lựa chọn biện pháp tránh thai tối ưu hóa nhất.
- Giáo dục bệnh nhân về tầm quan trọng của việc kế hoạch hóa gia đình và khoảng cách giữa các lần mang thai.
- Duy trì nhận thức về việc cung cấp các biện pháp tránh thai cũng như các sáng kiến cộng đồng địa phương để cải thiện kiến thức của phụ nữ về cách tiếp cận các biện pháp tránh thai chi phí thấp hoặc miễn phí.
- Hỗ trợ các sáng kiến về việc giảm nghèo đói và bất bình đẳng chủng tộc - sắc tộc vì đó là những nguyên nhân chính dẫn đến việc mang thai ngoài ý muốn.

Tiếp theo
trang 92

VAI TRÒ CỦA VIỆC TUÂN THỦ ĐIỀU TRỊ TRONG HIỆU QUẢ DỰ PHÒNG TIỀN SẢN GIẬT CỦA ASPIRIN LIỀU THẤP

Tuy vậy, qua phân tích thứ cấp của nghiên cứu ASPRE ta thấy sử dụng aspirin liều thấp có hiệu quả cao trong dự phòng tiền sản giật và phụ thuộc vào mức độ tuân thủ. Cụ thể, nếu thai phụ có mức độ tuân thủ cao $\geq 90\%$ thì có thể giúp giảm tới 76% tiền sản giật. Còn nếu mức độ tuân thủ là 90% thì chỉ giảm được khoảng

41% tiền sản giật.

Đồng thời, có thể thấy mức độ tuân thủ cao là một điều kiện tiên quyết cho thành công của các thử nghiệm lâm sàng cũng như trong thực tế điều trị. Trong khi đó, mức độ tuân thủ kém có thể đưa đến kết luận sai lầm về hiệu quả của các biện pháp điều trị.